

Studentenuitwisseling: luieren op kosten van Europa?

Meer dan 3 miljoen studenten namen reeds deel aan studentenuitwisseling via het Erasmusprogramma sinds 1987. Het programma kampt echter met veel vooroordelen. Studenten zouden voornamelijk naar Zuid-Europese bestemmingen trekken waar ze op kosten van de Europese Unie een langgerekte vakantie doorbrengen. Studie belandt daarbij op de achtergrond. Dit stereotype beeld strookt niet helemaal met de realiteit.

Het Erasmusprogramma, een afkorting van *European Action Scheme for the Mobility of University Students*, vierde zijn 25ste verjaardag in 2012. Het programma wordt door de Europese Commissie beschouwd als het meest succesvolle Europese uitwisselingsprogramma voor studenten in het hoger onderwijs. Sinds 1987 studeerden meer dan 3 miljoen studenten een semester of volledig academiejaar aan een Europese hoger onderwijsinstelling in het kader van dit programma. De doelen van het Erasmusprogramma zijn tweeledig. Ten eerste zou het studenten mobieler maken op de Europese arbeidsmarkt na het afstuderen en zodoende de economische concurrentiekracht van Europa waarborgen. Ten tweede zou een studentenuitwisseling interactie tussen Europeanen van verschillende nationaliteiten bevorderen, en aldus een Europese identiteit bewerkstelligen. Het programma kampt echter met hardnekkige vooroordelen: studenten zouden voornamelijk naar Zuid-Europese bestemmingen trekken, alwaar ze gedurende zes maanden tot een jaar (deels) op kosten van de Europese Unie genieten van een langgerekte vakantie. Studeren is daarbij slechts bijzaak. Maar is dit werkelijk zo? Trekt de overgrote meerderheid van studenten inderdaad naar Zuid-Europa?

Op basis van officiële statistieken van de Europese Commissie rond het Erasmusprogramma over het studiejaar 2012-2013 constateren we inderdaad dat acht van de tien populairste instellingen in Zuid-Europa liggen. Ook de statistieken op landsniveau lijken deze trend te bevestigen: het populairste bestemmingsland is Spanje, dat gemiddeld 40.000 Europese studenten per academiejaar ontvangt. Als we deze statistieken echter verder analyseren merken we dat Spanje niet gevolgd wordt door andere Zuid-Europese landen maar door Duitsland (30.368), Frankrijk (29.293) en het Verenigd Koninkrijk (27.182), wat het gangbare stereotype al enigszins ontkracht. Toch ligt het voor de hand dat studenten niet zozeer worden aangetrokken door specifieke landen, maar eerder door de karakteristieken en populariteit van bepaalde steden.

Om dit te onderzoeken hebben we een database van de Europese Commissie gebruikt die de individuele karakteristieken bevat van de 211.267 Erasmusstudenten die in het academiejaar 2012-2013 in het buitenland studeerden. Aan de hand van de bestemmingsuniversiteiten schetsen we de meest populaire bestemmingen op stadsniveau. De analyse toont aan

DEMOS verschijnt 10 x per jaar en wil de kennis en meningsvorming over bevolkingsvraagstukken bevorderen.

Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen met bronvermelding wordt op prijs gesteld. Graag ontvangt de redactie een bewijsexemplaar.

Het NIDI is een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen en is geaffilieerd met de Rijksuniversiteit Groningen. Het NIDI houdt zich bezig met onderzoek naar bevolkingsvraagstukken.

colofon

DEMOS	is een uitgave van het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI).
Redactie	Nico van Nimwegen, hoofdredacteur Ingrid Esveldt, eindredacteur Harry van Dalen, redacteur Peter Ekamper, (web)redacteur
Adres	NIDI/DEMOS Postbus 11650 2502 AR 's-Gravenhage (070) 356 52 00
Telefoon	demos@nidi.nl
E-mail	demos.nidi.nl / www.nidi.nl
Internet	gratis
Abonnementen	
Basisontwerp	Harmine Louwé
Druk	www.nadordruk.nl

dat Parijs de meest populaire bestemming is voor Erasmusstudenten. In 2012-2013 studeerden 6.710 Europese studenten in de Franse hoofdstad. Parijs wordt gevolgd door Madrid (6.321 studenten), en op ruimere afstand door Barcelona (3.817 studenten), Lissabon (3.655 studenten), Valencia (3.447 studenten), Istanbul (3.405 studenten), Berlijn (3.215 studenten), Praag (2.951 studenten), Wenen (2.694 studenten) en Londen (2.515 studenten). Hoewel Zuid-Europese steden dus een zekere populariteit genieten merken we toch vooral dat de grotere Europese (hoofd)steden belangrijke attractiepolen zijn. In lijn met deze resultaten zijn de meest populaire steden in de lage landen Brussel (1.791 studenten, 22ste plaats) en Amsterdam (1.215 studenten, 29ste plaats).

Het idee van een Noord-Zuid mobiliteit binnen Europa strookt niet helemaal met de realiteit. Studenten kiezen voor zeer diverse bestemmingen, maar worden voornamelijk aangetrokken door de grotere (hoofd)steden in Europa.

Christof Van Mol, NIDI,
e-mail: mol@nidi.nl
Sanne Douma, NIDI

